

Kunnan omavelkaisen takauksen myöntäminen Nurmijärven Sähkö Oy:lle

Kunnanhallitus 07.12.2022 § 254

Nurmijärven Sähkö Oy on kunnan kokonaan omistama energia-alan yhtiö. Sähköenergiamarkkinat ovat tulevana talvena huomattavien haasteiden edessä. Sähkön hinta on huomattavasti lähihistoriaa korkeammalla tasolla ja alalla joudutaan varautumaan myös sähköenergian saatavuuden hetkittäisiin rajoitteisiin.

Nurmijärven Sähkö Oy hankkii sähkön noin 80%:sti markkinahintaisesti pörssisähkönä ja loput tulee tuotanto-osuuksista Suomen Voiman kautta. Sähkön markkinahinta on vaihdellut voimakkaasti ja hinnan ennustetaan pysyvän erittäin korkealla tasolla loppuvuoden 2022 sekä alkuvuoden, erityisesti tammi-helmikuun 2023 aikana. Viikon keskihinta per 22.11.2022 oli jo noin 310 euroa/MWH, ja mikäli talvikuukausien lämpötilat ovat kylmät ja muut riskit toteutuvat (mm. Olkiluoto 3:n käyttöönotto edelleen viivästyy), voivat hinnat nousta vielä huomattavasti tämänhetkisestä tasosta. Tehtyjen arvioiden perusteella tulevan sähkönhankinnan SPOT-laskut voivat nousta kuukausitasolla jopa 15 000 000 euroon. Vaikka yhtiön likviditeetti on nyt hyvällä tasolla, tulee yhtiön ja kunnan sen omistajana varautua myös äärimmäisiin tilanteisiin, joissa yhtiö saattaa tarvita merkittävän määrän lyhytaikaista lisärahoitusta maksuvalmiuden turvaamiseksi. Tämä rahoitus voidaan varmimmin turvata kunnan myöntämän takauksen turvin.

Yhtiöllä on kassavirran heilahtelujen tasaamista varten 5,0 milj. euron konsernilimiitti, mikä riittää normaalissa markkinatilanteessa. Lisäksi yhtiö on jo turvannut maksuvalmiuttaan neuvottelemalla pankkien kanssa 5 milj. euron velkakirjalainasta, jolla se ensisijaisesti pyrkii hoitamaan lisääntyviä velvoitteitaan. Mikäli yhtiö kykenee kattamaan rahoitustarpeensa järkevin ehdoin ilman kunnan takausta, on tätä pidettävä ensisijaisena vaihtoehtona.

Nurmijärven Sähkö Oy hakee Nurmijärven kunnalta 100 %:n omavelkaista takausta 15 000 000 euron lainalle, joka perustuu osittain Euroopan komission 7.10.2022 antamaan päätökseen C(2022) 7230. Euroopan komissio hyväksyi 7.10.2022 ohjelman, joka mahdollistaa Kuntarahoitukselle kuntien määräysvallassa olevien energiayhtiöiden rahoittamisen. Järjestely turvaa energiayhtiöiden toimintakykyä ja vahvistaa Suomen huoltovarmuutta. Energiayhtiöiden rahoitusohjelman alla rahoitusta voidaan myöntää kolmella eri tavalla:

- Kuntarahoitus voi myöntää energiayhtiölle komission ohjelman rahoitusehtojen mukaisesti ja kunta antaa lainalle sataprosenttisen takauksen.
- Kuntarahoitus myöntää lainan kunnalle normaalein lainaehdoin ja kunta lainaa energiayhtiön tarvitsemat varat komission ohjelman rahoitusehtojen mukaisesti.
- Kunta voi myöntää lainan suoraan energiayhtiölle omia varojaan käyttäen komission ohjelman rahoitusehtojen mukaisesti.

Rahoitusta voi käyttää vain sähkömarkkinoilla käytettävien johdannaisten vakuusvaatimusten kattamiseen. Kuntarahoituksen suora rahoitus energiayhtiöille edellyttää omistajakunnan tai -kuntien sataprosenttista takausta. Kertalyhenteistä lainaa on mahdollista lyhentää etukäteen korkokauden vaihtuessa. Lainan maturiteetti on korkeintaan kolme vuotta.

Rahoituksen maksimimäärä on:

a) arvioitu summa, joka kattaa sähköjohdannaisten vakuusvaatimukset lainahakemusta seuraavalta 12 kuukauden ajalta tai

b) enimmillään 15 % yhtiön kolmen edellisen tilikauden liikevaihdon vuosittaisesta keskiarvosta

Nykyinen ohjelma on voimassa 31.12.2022 asti ja sen puitteissa rahoitusta voidaan käyttää vain sähkömarkkinoilla käytettävien johdannaisten vakuusvaatimusten kattamiseen. Nykyisen ohjelman puitteissa kunta ei voi myöntää takausta.

Kuntien takauskeskuksen Euroopan komissiolle ilmoittamassa lainaohjelmassa oli käsittelyssä vain sähköyhtiöiden vakuuksiin liittyvän käyttöpääoman rahoittaminen, mutta Kuntien takauskeskukselta saadun tiedon mukaisesti valmistelussa on lainaohjelman pidentäminen ja laajentaminen kattamaan myös kaiken muun käyttöpääomatarpeen, mitä kuntien määräysvallassa olevilla energiayhtiöillä vallitsevassa tilanteessa on. Työ- ja elinkeinoministeriö on Suomessa toimivaltainen viranomaisena suhteessa komissioon, joten Kuntien takauskeskus toimii heti kun ministeriö on valmis. Alustavien arvioiden mukaisesti komission käsittely olisi valmis alkuvuodesta 2023. Kunnan päätöksentekoviiveet huomioiden päätös takauksesta on järkevä tehdä mahdollisimman pian ehdollisena, jotta käytännön toimet komission päätöksen jälkeen on mahdollista toimeenpanna heti alkuvuodesta 2023. Omavelkainen takaus on ehdollinen, kunnes Euroopan komissio on hyväksynyt uuden lainaohjelman.

Lainan ehdot perustuvat Kuntien takauskeskuksen notifioimaan ohjelmaan kuntien määräämisvallassa olevien yhtiöiden maksuvalmiuden turvaamiseksi ja Euroopan komission notifioinnin johdosta antamaan päätökseen C(2022) 7230. Nurmijärven Sähkö on toimittanut Nurmijärven kunnalle kirjallisen selvityksen mahdollisesta rahoituksen tarpeesta, joka turvaa yhtiön toimintakykyä. Mahdollisen lainan myöntää Kuntarahoitus Oyj ja laina-aika on enintään kolme vuotta. Lainan korkotaso sidotaan kolmen kuukauden Euriboriin ja laina on maksettavissa kokonaan takaisin koronmääräytymispäivinä kolmen kuukauden välein. Mikäli lainaohjelman ehdot muuttuvat, sovelletaan lainaan komission hyväksymiä uusia ehtoja.

Kuntalain mukaan kunta ei saa lainaa tai takausta myöntäessään ottaa riskejä, jotka vaarantavat sen kyvyn suoriutua lakisääteisistä tehtävistään. Lisäksi lain mukaan lainalle tai takaukselle tulee saada riittävä vakuus. Lisäksi on varmistettava, että takaus ei ole kilpailuoikeuden vastainen. Takausprovisio määrä on yksi tekijä tätä arvioitaessa. kunta perii myöntämistään takauksista provisioita vuosittain, tässä tapauksessa 0,5 % lainan maksamattomalle pääomalle.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää

1. antaa täysimääräisen 100 prosentin omavelkaisen takauksen Nurmijärven Sähkö Oy:lle Kuntarahoitus Oyj:ltä tarvittaessa otettavalle lainalle, jonka määrä on enintään 15 000 000,00 euroa ja laina-aika enintään kolme vuotta ohjelman mukaiset rahoituksen maksimimäärän kriteerit huomioiden. Takaus kattaa täysimääräisesti taattavan lainan pääoman lisäksi lainan korot, viivästyskorot ja kulut, mukaan lukien mahdolliset jälleerahoituksen purkamiskulut. Takaukselle vaaditaan riittävän kattavat vakuudet. Vakuudet tulee esittää kunnalle ennen takauksen voimaantuloa. Takauksen myöntämisen ehtona on hyväksyty komission notifiointimenettely Kuntarahoitus Oyj:n rahoitukselle Kuntien takauskeskuksen uuden hakemuksen mukaisesti, koskien lainaohjelman pidentämistä ja ehtojen ulottamista koskemaan myös muuta käyttöpääomatarvetta;
2. periä myönnettävästä lainasta 0,5%:n takausprovisio;
3. merkitä tiedoksi Euroopan komission 7.10.2022 antaman päätöksen C(2022) 7230 ja vahvistaa, että taattava laina täyttää Euroopan komission päätöksen C(2022) 7230 ehdot, poislukien

selostusosassa mainittu käyttötarkoitus. Uusi Euroopan komission päätös liitetään päätökseen, kun se on valmistunut ja

4. valtuuttaa kunnanjohtajan toimeenpanemaan valtuuston antama takaus, mikäli edellä esitetyt ehdot täyttyvät sekä allekirjoittamaan Kuntarahoitus Oyj:lle annettava takaussitoumus ehtoineen Nurmijärven kunnan hallintosäännön mukaisesti.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valmistelija

talousjohtaja Erno Kontio, erno.kontio(at)nurmijarvi.fi

Käsittely

Kunnanjohtaja totesi olevansa esteellinen (yhteisöjäävi, hallintolain 28.1 § 5-kohta) ja poistui kokouksesta ennen käsittelyn aloittamista. Esittelijänä tässä asiakohdassa toimi hallintojohtaja Katja Vuorinen.

Päätös

Kunnanhallitus päätti esityksen mukaan.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Valtuusto 14.12.2022 § 111

1625/02.05.06/2022

Esitys

Kunnanvaltuusto päättää

1. antaa täysimääräisen 100 prosentin omavelkaisen takauksen Nurmijärven Sähkö Oy:lle Kuntarahoitus Oyj:ltä tarvittaessa otettavalle lainalle, jonka määrä on enintään 15 000 000,00 euroa ja laina-aika enintään kolme vuotta ohjelman mukaiset rahoituksen maksimimäärän kriteerit huomioiden. Takaus kattaa täysimääräisesti taattavan lainan pääoman lisäksi lainan korot, viivästyskorot ja kulut, mukaan lukien mahdolliset jälleenrahoituksen purkamiskulut. Takaukselle vaaditaan riittävän kattavat vakuudet. Vakuudet tulee esittää kunnalle ennen takauksen voimaantuloa. Takauksen myöntämisen ehtona on hyväksyty komission notifiointimenettely Kuntarahoitus Oyj:n rahoitukselle Kuntien takauskeskuksen uuden hakemuksen mukaisesti, koskien lainaohjelman pidentämistä ja ehtojen ulottamista koskemaan myös muuta käyttöpääomatarvetta;
2. periä myönnettävästä lainasta 0,5%:n takausprovision;
3. merkitä tiedoksi Euroopan komission 7.10.2022 antaman päätöksen C(2022) 7230 ja vahvistaa, että taattava laina täyttää Euroopan komission päätöksen C(2022) 7230 ehdot, poislukien selostusosassa mainittu käyttötarkoitus. Uusi Euroopan komission päätös liitetään päätökseen, kun se on valmistunut ja
4. valtuuttaa kunnanjohtajan toimeenpanemaan valtuuston antama takaus, mikäli edellä esitetyt ehdot täyttyvät sekä allekirjoittamaan Kuntarahoitus Oyj:lle annettava takaussitoumus ehtoineen Nurmijärven kunnan hallintosäännön mukaisesti.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.